

Van Masque naar Opera

Cupido in het Nauw

Voor-concert: Blazers kamermuziek in foyer

Christopher Gibbons en Matthew Locke: *Cupid and Death* (1653)

Pauze: Klavecimbelsuite in de zaal, Strijkers kamermuziek in foyer

John Blow: *Venus and Adonis* (1681)

Post-concert: Catches en (ondeugende) liedjes in bar

'*Cupido in het Nauw*' is een programma gebaseerd op de problemen die de liefde met zich mee kan brengen... In *Cupid and Death*, een collaboratie tussen twee van de toonaangevende componisten in Engeland rond 1650, komen deze machtige allegorische figuren te overnachten in hetzelfde hotel tijdens een hevige storm. Maar de gastheer wil een beetje lol uithalen, en ruilt de pijlen van de twee heren om, met voorspelbaar doch verrassende gevolgen: jonge, gezonde verliefden vallen plotseling dood in elkaars armen, terwijl oude echtparen en zelfs vechtende soldaten, voelen evenzo plotseling nieuw leven in hun liefdesbestaan geblazen...

Christopher Gibbons vormt de centrale schakel tussen de latere Engelse renaissance-stijl (belichaamd door zijn vader Orlando) en de groeiende barok-stijl van na de Restauratie. Hij was van jongs af aan bevriend met Matthew Locke (ze zongen in hetzelfde kerkkoor), die veel muziek voor de post-Restauratie Londense theaters schreef, en een belangrijke invloed op Purcell's werk zou hebben. Samen componeerde deze twee *Cupid and Death*, dat beschouwd wordt als de eerste bekende poging om een opera in het Engels te schrijven, nog vol met Franse dansdelen, maar ook met quasi-Italiaanse recitativo-elementen, alsmede vroege exercities in de aria-vorm. Het is een zeer zelden uitgevoerd theatrale juweel. Het werk probeert een brug te bouwen tussen de Jacobean hof masque en de aanstormende Italiaanse cantata en opera. De gesproken tekst wordt vakkundig ingekort en vertaald in passend Nederlands om de verhaallijn en scenische bedoeling zo duidelijk mogelijk weer te geven.

Gibbons was ook de leraar van John Blow, wiens *Venus and Adonis* het bekende verhaal vertelt van Venus die verliefd wordt op de grote jager Adonis. Ze probeert zijn passie voor haar te versterken door hem op een verkwikkende jachtpartij te sturen. Echter met desastreuze gevolgen: hij wordt fataal geblesseerd door een reuze everzwijn en sterft in haar armen. Dit werk vormt de eerste echte overblijvende Engelstalige opera (doorgaans gezongen) en vormt de basis voor Purcell's beroemde *Dido and Aeneas* van een paar jaar later. Meer volmaakt als een muzikaal toneelstuk, bevat *Venus and Adonis* echte 'moderne' italiaanse arias, maar tegelijkertijd toch ook nog veel franse dans- en koordelen, hetgeen de groeiende invloed van italiaanse stijl in Engeland vanaf 1670 verradt.

Het dans-gezelschap *Folia* – expert op het gebied van barok-choreographie – versiert het toneelbeeld met een fraaie mengsel van solo en ensemble dans nummers.

8-stemmig koor, 4 strijkers, 3 blazers, 2 continuo, 4 dansers